

Ministerie van Justitie

Achterblijven na een huisverbod...

Praktische informatie voor mensen van wie de
partner of huisgenoot een huisverbod heeft
gekregen

Over deze folder

De politie geeft u deze folder omdat uw partner of huisgenoot zojuist een huisverbod heeft gekregen. In deze folder wordt uitgelegd wat het huisverbod voor u betekent en wat u verder kunt doen. U vindt informatie over wat u nu zelf kunt doen om de veiligheid en rust in huis te bewaren en hoe u daarbij hulp kunt krijgen. Ook vindt u informatie over wat u kunt doen als u het niet eens bent met het opgelegde huisverbod.

Wat is huiselijk geweld?

Geweld is verboden, ook geweld in huis. De politie heeft de taak om slachtoffers van geweld te beschermen en te helpen het geweld te stoppen. Huiselijk geweld is schadelijk voor iedereen en stopt bijna nooit vanzelf. Daar is hulp voor nodig. Het huisverbod is een maatregel die kan helpen om huiselijk geweld te stoppen en waarmee kan worden gezorgd dat iedereen hulp aangeboden krijgt.

Huiselijk geweld kan bestaan uit:

- lichamelijk geweld (bijvoorbeeld slaan, schoppen, van de trap gooien, aan de haren trekken, etc.)
- seksueel geweld (bijvoorbeeld dwingen tot seksuele handelingen, verkrachten, aanranden, incest etc.)
- geestelijk geweld (bijvoorbeeld dreigen, opsluiten, vernederen, schelden, pesten, doodzwijgen, etc.) Huiselijk geweld kent allerlei vormen, zoals (ex-)partnergeweld, kindermishandeling of ouderenmishandeling.

Wat is een 'huisverbod'?

Soms is er wel dreiging in een gezin, maar niet genoeg wettelijke grond voor de politie om iemand direct te arresteren. Om dan toch de dreiging te stoppen en hulp te kunnen regelen, kan de politie (formeel de burgemeester) een huisverbod opleggen. Dat kan als iemand in huis op dat moment een gevaar vormt voor de veiligheid van de partner, kinderen of andere huisgenoten. Ook bij een ernstig vermoeden van dit gevaar kan een huisverbod worden opgelegd om verdere escalatie te voorkomen. Door degene van wie het gevaar uitgaat het huis uit te sturen, en voor een bepaalde periode te verbieden terug te keren, kunnen verdere problemen voorkomen worden en wordt een afkoelingsperiode gecreëerd. In die periode kan hulp worden geregeld voor u en uw gezinsleden/ huisgenoten.

Wie bepaalt dat iemand zijn of haar huis uit moet?

De burgemeester is verantwoordelijk voor de beslissing of iemand een huisverbod krijgt en zijn huis uit moet. In de praktijk laat hij dat meestal regelen door de politie (de Hulpofficier van Justitie). Die heeft in elk geval met u en uw partner, kinderen of andere huisgenoten gesproken en vervolgens besloten dat er sprake is van een dreigende situatie. Het huisverbod wordt dus namens de burgemeester opgelegd.

Wat betekent het huisverbod voor u?

Uw partner of huisgenoot heeft zojuist een tijdelijk huisverbod gekregen. Dat betekent voor u adempauze en tijd om hulp te regelen en te overwegen wat u verder wilt doen. Voor uw partner betekent het dat hij/zij(*) nu voor 10 dagen niet meer terug naar huis mag of in de buurt van het huis mag komen. Dat geldt ook wanneer hij de eigenaar, huurder of hoofdbewoner van het huis is. Ook mag hij in die 10 dagen op geen enkele wijze contact

opnemen met u of andere huisgenoten.

Dat betekent dus een huis- en contactverbod, ook ten aanzien van uw kinderen. In de brief (beschikking) die hij heeft meegekregen van de politie staat vermeld:

- voor welke periode en welk gebied het huisverbod geldt
- met wie de uithuisgeplaatste geen contact mag hebben

Het kan zijn dat er hulp opgestart is en dat daarvoor wèl contact tussen u en bijvoorbeeld uw partner nodig is. Dan regelt de hulpverlening dat contact en vindt dat contact plaats in aanwezigheid en onder begeleiding van die hulpverlener.

** De uithuisgeplaatste kan een meerderjarige man of vrouw zijn; waar 'hij' staat in deze folder, kan ook 'zij' gelezen worden.*

Het verlaten van het huis; waar gaat hij naartoe en wat mag hij meenemen?

Het huisverbod houdt in dat uw partner of huisgenoot direct het huis moet verlaten en de huissleutels aan de politie moet afgeven. De politie vraagt hem om een adres en/of telefoonnummer waar hij de komende tijd bereikbaar is. In sommige gemeenten zijn regelingen getroffen voor opvang voor uithuisgeplaatsten als dat nodig is. Uw partner of huisgenoot mag alleen de meest noodzakelijke spullen voor dagelijks levensonderhoud uit huis meenemen. Te denken valt aan wat geld, persoonlijke papieren, kleding, medicijnen en bijvoorbeeld spullen die hij voor zijn werk nodig heeft.

Wat als het huisverbod wordt overtreden?

Als de uithuisgeplaatste het huis niet verlaat, is dat strafbaar. Ook als hij in de tien dagen teruggaat naar het huis of contact met u, uw gezinsleden of huisgenoten opneemt, kan hij worden gearresteerd. Maar ook als u of bijvoorbeeld uw kind zelf contact met de uithuisgeplaatste zoekt of hem

vraagt om terug te komen, blijft de uithuisgeplaatste strafbaar als hij zich niet aan het huisverbod houdt. Leeft uw partner of huisgenoot het huisverbod niet na, bijvoorbeeld omdat hij contact met u of uw kinderen opneemt, meldt u dit dan meteen bij de politie. De burgemeester of rechter bepaalt of en wanneer het huisverbod wordt ingetrokken, niet de uithuisgeplaatste of u of uw huisgenoten.

Huisverbod en arrestatie door de politie

Uw partner of huisgenoot kan ook een huisverbod krijgen, als hij is gearresteerd door de politie voor huiselijk geweld. Het kan zijn dat zijn gedrag nog steeds een bedreiging vormt voor de veiligheid van u, uw kinderen of andere huisgenoten, indien hij de mogelijkheid zou hebben om contact op te nemen tijdens zijn verblijf bij de politie en nadat hij weer is vrijgelaten. In dit geval gelden dezelfde regels als wanneer een huisverbod is opgelegd zonder arrestatie.

Kinderen en huiselijk geweld

Kinderen hebben recht op een veilige leefwereld. Huiselijk geweld past hier niet in en is altijd schadelijk voor kinderen, of ze nu zelf mishandeld of misbruikt worden of dit meemaken in hun gezin. Het is een groot misverstand dat kinderen niet merken wat er in huis gebeurt. Een paar van de gevolgen voor kinderen die met huiselijk geweld opgroeien:

- ze lopen meer risico om later zelf pleger of slachtoffer van huiselijk geweld te worden;
- ze hebben vaak last van concentratie-, gedrags- en leerproblemen;
- ze hebben vaak last van onder andere slaapproblemen, eetstoornissen, depressies en angsten;
- ze spijbelen vaak meer en lopen vaker weg van huis.

Kinderen en het huisverbod

De kinderen zijn waarschijnlijk erg geschrokken van het gedrag van uw partner of huisgenoot. Toch is het belangrijk te onthouden dat kinderen vaak loyaal zijn naar allebei hun ouders. Voor hen is het huisverbod ook zeer ingrijpend. U kunt de kinderen uitleggen dat het beter is voor iedereen dat er nu even rust komt. En dat er hulp komt. Ze maken zich waarschijnlijk ongerust. Leg uit dat uw partner ook hulp krijgt. Vertel hen dat hij hen niet in de steek laat, maar dat hij van de politie nu even geen contact met ze mag hebben.

Een huisverbod bij kindermishandeling

Als de politie een huisverbod oplegt, is dat om (dreigend) geweld te stoppen en een rustperiode te creëren. Dat is ook voor kinderen in het gezin heel belangrijk. Ook zij hebben specifieke ondersteuning en hulp nodig. Niet alleen bij huiselijk geweld tegen volwassenen, maar ook bij (dreigende) kindermishandeling kan een huisverbod opgelegd worden. Dan overlegt de politie eerst met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Als uw partner of huisgenoot een huisverbod heeft gekregen in verband met (dreigende) kindermishandeling, dan zal het AMK / Bureau Jeugdzorg contact met u/uw gezin opnemen om hulp aan te bieden. De dreigende situatie voor uw kind heeft ook het contact beïnvloed dat u als ouder met het kind heeft. U kunt hulp krijgen om weer een veilig contact op te bouwen met uw kind of met het kind waar u (mede) de zorg voor draagt.

Wat gebeurt er tijdens en na die eerste 10 dagen?

De politie geeft meteen aan hulpverleners door dat uw partner of huisgenoot een huisverbod heeft. Binnen 1 werkdag belt een hulpverlener u om te bespreken hoe u verder wilt. Als u hier niet op kunt wachten, kan de politie

een crisisdienst voor u bellen. U krijgt dan direct hulp. In de komende 10 dagen wordt een begin gemaakt met het regelen van de noodzakelijke hulp. Het kan zijn dat tijdens die 10 dagen het gevaar voor huiselijk geweld niet meer aanwezig is en dat u beiden hulp aanvaardt. De burgemeester kan het huisverbod dan intrekken. Uw partner of huisgenoot mag dan weer naar huis komen. De burgemeester kan ook beslissen het huisverbod te verlengen tot maximaal 4 weken, als het gevaar voor huiselijk geweld nog steeds bestaat. De informatie hierover vraagt hij aan de hulpverlening en de politie.

Wat voor hulp kunt u krijgen?

U bent nu misschien angstig of kwaad. U maakt zich misschien zorgen over de gevolgen van dit huisverbod of u bent onzeker over hoe het verder moet. Of misschien bent u opgelucht dat er even een rustmoment is ontstaan. Misschien wilt u hulp om het geweld definitief te laten stoppen en uw relatie te behouden. Misschien wilt u de relatie verbreken / scheiden en daar nu de noodzakelijke stappen voor zetten. Huiselijk geweld kan verschillende oorzaken hebben en er zitten vaak meerdere kanten aan een verhaal. Maar het geweld en de dreiging moeten hoe dan ook stoppen en daar kunt u hulp bij krijgen. De hulp is bedoeld om het geweld te stoppen of te voorkomen. U, uw partner en eventuele kinderen/ huisgenoten kunnen begeleid worden in het maken van keuzes voor de (gezamenlijke) toekomst. Dit moment is een kans om de problemen in uw gezin of relatie aan te pakken, ook in het belang van de eventuele kinderen. U kunt ook zelf contact opnemen met het regionale Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld bij u in de buurt (zie informatie achterin in deze folder).

Wat als de uithuisgeplaatste en/of uzelf het er niet mee eens is?

Degene die het huisverbod heeft gekregen, kan naar de rechter gaan als hij het niet eens is met het opgelegde huisverbod. Hij kan dan de rechter om

een voorlopige voorziening vragen. Dit is een 'spoedmaatregel' van de rechter. Dit betekent dat hij de rechter vraagt om binnen 3 werkdagen na indiening van het verzoek, te beslissen dat het huisverbod niet terecht is. Als de rechter oordeelt dat het niet terecht is, dan mag hij weer naar huis. De rechter kan in zijn beslissing mee laten wegen dat de uithuisgeplaatste de hulp heeft geaccepteerd die hem na het huisverbod is aangeboden en dat hij de hulp aan u en de eventuele andere huisgenoten, zoals kinderen, niet heeft tegengewerkt. Als u het zelf niet eens bent met het opgelegde huisverbod, dan kunt u daar ook tegen in beroep gaan bij de rechter. U kunt daar hulp bij inroepen van een advocaat. Informatie hierover vindt u achterin de folder.

Wat kunt u zelf doen om een huisverbod te laten verlengen?

U kunt, eventueel samen met een (juridische) hulpverlener, ook zelf besluiten om tijdens deze eerste 10 dagen een verlenging van het huisverbod aan te vragen. De burgemeester zal dan bekijken of er nog steeds gevaar voor huiselijk geweld is. Hij krijgt die informatie van de hulpverlening en de politie. Indien er nog steeds een dreiging van huiselijk geweld is, dan kan de burgemeester het huisverbod verlengen tot in totaal maximaal 4 weken. Maar u kunt ook andere juridische stappen zetten. Daarvoor heeft u vaak een advocaat nodig. Wanneer u bijvoorbeeld besluit dat u van uw partner wilt scheiden, kunt u de rechter alvast vragen of u voor de duur van de rechtszaak voorlopig in het huis mag blijven. Dit heet ook een voorlopige voorziening. Uw verzoek wordt binnen uiterlijk 3 weken na indiening door de rechter behandeld. Ook kunt u een langer durend straat- of contactverbod vragen bij de rechter.

Waar vindt u meer informatie en hulp?

Regiospecifieke informatie over huiselijk geweld en hulpverlening

- Politie: 0900-8844
- Slachtofferhulp Nederland: 0900-0101 (of via de politie)
- Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld: bij u in de buurt, zie telefoonboek of www.huiselijkgeweld.nl of www.steunpunthuiselijkgeweld.nl of bel: 0900 126 26 26 (5 cent per minuut)

Algemene informatie over huiselijk geweld

www.huiselijkgeweld.nl

Als het gaat om (dreigende) kindermishandeling

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling: 0900-1231230
www.amk-nederland.nl

Algemene informatie over het instellen van beroep

Zie de folder: 'Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de overheid' – Ministerie van Justitie www.justitie.nl

Informatie over organisatie van rechtbanken

Nederland is verdeeld in 19 arrondissementen, elk met een hoofdplaats. De rechtbanken zijn in die hoofdplaatsen gevestigd. Adressen en telefoonnummers kunt u vinden in het telefoonboek of op internet, via www.rechtspraak.nl. Uw beroepschrift moet u sturen naar de rechtbank in uw arrondissement.

Informatie over de Raden voor Rechtsbijstand

www.rvr.org (hier vindt u informatie over rechtsbijstand en over het Juridisch Loket)

Informatie over juridische bijstand/Juridisch Loket

Iedereen die juridische vragen heeft, kan terecht bij een van de dertig juridische loketten in het land. Het Juridisch Loket geeft advies en informatie en kan indien nodig doorverwijzen naar een advocaat: www.hetjl.nl of 0900-8020.

